Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecător Buzu Elisaveta
Dosarul nr. 21r-1783/22
1-22074297-02-21r-18102022

**D E C I Z I E**
**În numele Legii**

16 octombie 2023 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău

având în componenţa sa:

***Preşedintele de şedinţă*** ***Alexandru Spoială***

***Judecătorii*** ***Denis Băbălău și Silvia Gîrbu***

judecând în procedură scrisă, în lipsa părților, recursul condamnatului Haraba Andrian, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 mai 2022, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea condamnatului Haraba Andrian, cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova.

*Termenii de examinare a cauzei:*

Prima instanță: 24.05.2022 – 27.05.2022;

Instanța de recurs: 18.10.2022 – 04.12.2023.

*Procedura de citare legală a fost efectuată.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 447-448 Cod de Procedură penală, a procedat la examinarea cauzei penale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurenți, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, a –

**C O N S T A T A T:**

**Soluția și argumentele instanței de fond:**

1. *Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din* 27 mai 2022, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea condamnatului Haraba Andrian, cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova. Explică lui Haraba Andrian că urmează să adreseze cererea sa privind aplicarea

actului de amnistie Comisiei speciale formată, după care, în caz de dezacord cu decizia acestei comisii, va avea dreptul de a contesta legalitatea deciziei acesteia în instanța de judecată

2. *Pentru a se pronunța cu încheierea dată, instanța de fond a reținut că*, la 27.05.2022, condamnatul Haraba Andrian a înaintat judecătorului de instrucţie o cerere, prin care solicită aplicarea faţă de el a actului de amnistie în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021 (*Monitorul Oficial nr. 325-333 art. 510 din 31.12.2021)*

**Solicitările recurentului**

3. *Împotriva acestei încheieri, recurs a declarat condamnatul* **Haraba Andrian**, *prin care a solicitat admiterea recursului*, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 mai 2022, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi hotărâri prin care plângerea înaintată să fie admisă, invocând că, aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, motivând că în materialele dosarului lipsesc careva date în acest sens, prin ce i-au fost încălcate drepturile sale, motiv din care s-a adresat cu plângere în instanța de judecată, însă instanța de fond i-a respins această plângere ca fiind inadmisibilă.

4. Cu referire la procedura de judecare a cauzei, Colegiul penal menționează că, prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) în vigoare din 22.08.2023 au fost operate modificări la art. 437-449 Cod de procedură penală.

5. Potrivit noilor modificări operate la art. 447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

6. Respectând art. 447 alin. alin. (1), (2) Cod de procedură penală, cât și principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă, până la data examinării recursului, în adresa instanței de recurs nu a fost depusă vreo referință asupra recursului declarat.

7. În termenul stabilit de instanța de recurs, acuzatorul de stat referință nu a depus.

**Aprecierea instanței de recurs:**

8. Examinând materialele prezentate, în raport cu motivele recursului declarat, cât și verificând legalitatea încheierii contestate, Colegiul penal consideră

necesar de a admite cererea de recurs, cu casarea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 27 mai 2022 și cu remiterea cauzei penale la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, din următoarele considerente:

9. Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

10. În conformitate cu prevederile art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia.

11. În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral şi ia una din următoarele soluţii, dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

12. Instanţa, deşi era obligată să argumenteze convingător fiecare motiv invocat în parte, a ignorat aceste prevederi şi a pronunţat o încheiere nemotivată.

13. Potrivit art. 469 alin. (1) pct. 15) CPP, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare).

14. Conform art.107 alin.(1) Codul penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

15. Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, la 27.05.2022, condamnatul Haraba Andrian a înaintat judecătorului de instrucţie o cerere, prin care solicită aplicarea faţă de el a actului de amnistie în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021 (*Monitorul Oficial nr. 325-333 art. 510 din 31.12.2021)*

16. Din materialele cauzei rezultă, că judecătorul a examinat cauza superficial, fără a cerceta minuţios sub toate aspectele circumstanţele cazului în raport cu probele cauzei date astfel, pripit trăgând concluzia de a respinge, ca fiind inadmisibilă, cererea condamnatului Haraba Andrian, cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova.

17. Colegiul penal reiterează că, instanța de fond a constatat că condamnatul a omis să facă dovada faptului respectării procedurii extrajudiciare

stabilite în Legea menționată. Nu au fost administrate date că acesta s-a adresat la Comisia specială menționată competentă să examineze chestiunile respective. Totodată, a menționat că condamnatul se va putea adresa în instanță doar după ce se va adresa în Comisia specială instituită cu solicitarea sa de aplicare a amnistiei și doar dacă aceasta va refuza prezentarea materialelor corespunzătoare în vederea aplicării legii menționate.

18. În acest context, Colegiul penal remarcă că, la examinarea cererii condamnatului Haraba Andrian, cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, instanţa de fond nu a analizat pretențiile menționate în cerere din care rezultă că ultimul s-a adresat la Comisie, însă i-a fost refuzat.

19. Instanţa, deşi era obligată să argumenteze convingător fiecare motiv invocat în parte, a ignorat prevederile legale şi a pronunţat o încheiere nemotivată.

20. Potrivit prevederilor art. 7 Cod de procedură penală, procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internaţional, cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituţiei Republicii Moldova şi ale prezentului cod.

21. În orice societate democratică, protecţia persoanei este una din atribuţiile de bază ale statului.

22. Conform art. 20 a Constituţiei Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătorești atunci când drepturile, libertăţile și interesele acesteia au fost violate.

23. Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanță ceea ce a dus la emiterea unei încheieri eronate.

24. Astfel, în aceste circumstanțe Colegiul penal reține că, încheierea contestată este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală și neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor și, prin urmare concluzia instanței este în contradicție cu circumstanțele pricinii.

25. În acest context, instanța deși era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanţelor cauzei.

26. Or, neexpunerea asupra unei cerinţe, se egalează cu faptul că, nu au fost auzite părţile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că, rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părţilor posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de

către o Instanţă de Recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administraţiei Justiţiei (c.f. Hirvisaariv. Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

27. Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanţie pentru părţi că, cererile lor au fost analizate cu atenţie şi oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanța o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, concisă şi fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere. La fel de exactă trebuie să fie motivarea şi în ce priveşte cererile pe care le-a respins. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

28. Din cele expuse mai sus, instanţa de recurs statuează că, concluziile neclare, incomplete, incerte expuse de instanţele ierarhic inferioare fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de reclamant constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

29. Astfel, reieșind din faptul că, erorile admise de către instanţa de fond nu pot fi reparate de către instanţa de recurs, Colegiul Penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanţa de fond.

30. La o nouă examinare, instanţa de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus şi să emită o hotărâre legală, întemeiată şi motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

31. Conducându-se de prevederile art. 447-449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău,-

**D E C I D E:**

Se admite recursul condamnatului Haraba Andrian, se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 mai 2022 cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în aceiași instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei Alexandru Spoială

Judecătorii Denis Băbălău

Silvia Gîrbu